

Likabehandlingsplan

Plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Enhetens namn: Geijer förskola

Giltighetstid: 2022-12-31 –2023-12-31

Ansvarig rektor: Martina Unger

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

2. Vision och arbetssätt

För att Geijer förskola ska vara en trygg förskola arbetar vi för att:
Vi ska vara öppna och modiga i vår kommunikation gentemot varandra och ha en samsyn i vårt arbetssätt och förhållningssätt för bästa möjliga möten med barn som vuxna.

Bemötandet ska vara respektfullt och utgå från de grundläggande värdena i barnkonventionen, skollagen, förskolans läroplan.

För att barnen i framtiden ska bli goda samhällsmedborgare vill vi arbeta förebyggande mot samtliga diskrimineringsgrunder.

Vi ska arbeta främjande mot alla diskrimineringsgrunder och för att vi ska säkerställa att det sker kommer de att finnas i förskolans årshjul. Under året genomförs planerade aktiviteter med barnen med koppling till diskrimineringsgrunderna, t ex Rocka sockorna.. Vi gör ett medvetet val när vi lånar böcker på biblioteket för att lyfta diskrimineringsgrunder och motverka stereotyper.

Pedagogerna ska fördjupa arbetet med värdegrundsfrågor och konkretisera dessa med barnen och varandra på ett tydligt sätt både i vardagliga rutinsituationer som i planerade aktiviteter. Exempelvis: Hur kan man göra när någon är ledsen? Trösta, visa/säga förlåt, bjuda in i leken...

Varje år läser vi relevant litteratur om likabehandlingsarbete, och avsätter tid för diskussion och kollegialt lärande på APT. På detta vis når vi en samsyn. Litteratur kan vid behov köpas in till förskolan. Vi deltar vid av Sundsvalls kommun erbjudna seminarier/fortbildning inom likabehandling.

Alla vårdnadshavare får information om att förskolan har en likabehandlingsplan vid tex inskolningen, vid föräldramöten, utvecklingssamtal. Denna läggs ut på det digitala informationsforumet Vklass för kännedom.

3. Kartläggning av riskområden

Vi, pedagoger och barn kommer genomföra trygghetsvandringar i våra utemiljöer för att kartlägga vilka områden som barnen upplever som otrygga zoner på vår gård.

4. Mål för arbetet

Att alla barn ska känna att de har möjlighet att påverka för att de ska känna sig trygga i förskolans olika miljöer.

5. Handlingsplan

Vi genomför trygghetsvandringar en gång/termin. november v. 44 - 48, och april.

Barnen får både berätta och visa med bildstöd hur de upplever utemiljöns olika områden.

I ett sk Barnråd får sedan barnen komma med förslag om hur dessa områden kan upplevas tryggare.

När trygghetsvandringarna är genomförda ansvarar Kommunikationsgruppen för att sammanställa kartläggningen och de platser som vi identifierat i våra Stellaanmälningar. Utifrån den sammanställningen och vad som framkommit i barnrådet och ser vi över vilka insatser vi behöver vidta..

Kommunikationsgruppen informerar övriga på ett APT. Där presenteras en handlingsplan med tid för utvärdering av insatserna, både på tillsammans med barnen som i personalgruppen.

6. Utvärdering av genomförda insatser 2022

Vi har upprättat introduktionsdokument och introduktionsmöte, där vi dels utgått från stöd materialet "Välkommen till förskolan", dels utifrån utvärdering från vårdnadshavare. Utvärderingen visar på att vårdnadshavarna tycker att det fått en god introduktion in i förskolans verksamhet och är nöjda med mottagandet. Det är ett fortsatt pågående arbete och vi fortsätter att utveckla materialet för att möta alla familjer på bästa möjliga sätt.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

De äldre barnen deltar både i trygghetsvandringen med uppföljningsmöte. Vi ska även genomföra barnråd och utifrån det som framkommit i trygghetsvandringarna och uppföljningen reflektera och planera för att utemiljön utifrån barnens tankar och idéer. På de yngre barnens gård kartlägger vi var barnen befinner sig och vart personalen befinner sig för att se om dessa samstämmer.

8. Rutiner för akuta situationer

- Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Det är mycket viktigt att alla anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.
- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall detta förhindras och omgående anmälas till förskolechef.
- Rektor informerar i sin tur huvudman och skickar in en anmälan om kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Rutiner när barn kränker barn

Den som ser kränkande behandling ska snabbt agera och bryta situationen. Vi fortsätter att arbeta mot kränkande behandling genom:

- Observation
- Kartläggning
- Främjande arbete genom bland annat samtal med barngruppen.
- Förebyggande arbete exempelvis genom att pedagogerna finns nära barnen, och genom att arbeta med barngruppen utifrån vårt värdegrundsmaterial.
- Vi anmäler i LISA vid kränkningar eller diskriminering.
- Uppföljning genom samtal i arbetslaget, på förskolan och vid behov också föräldrasamtal.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

20 Förskolans systematiska likabehandlingsarbete

